

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C258 – WEL18**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebeleid

van 15 juni 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de evaluatie en de perspectieven van Triple P 3

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vrijstelling van investeringssubsidies aan de Kortrijkse ziekenhuizen 6

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de invoering van oogscreenings door Kind en Gezin 12

■

Voorzitter: de heer Tom Dehaene

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de evaluatie en de perspectieven van Triple P

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, een van uw voorgangers, mevrouw Vervotte, was nogal wild van het Positive Parenting Program of Triple P, wat niets te maken heeft met de paters van Westmalle, maar alles met een wetenschappelijk onderbouwd programma voor opvoedingsondersteuning dat uit Australië werd geïmporteerd, dat wil zeggen: aangekocht. De provincie Antwerpen was ook, met haar gedeputeerde voor Welzijn Marc Wellens, zeer geïnteresseerd en werd door professor Deboutte overtuigd van het belang van Triple P. De provincie Antwerpen bracht financiële steun in en werd daardoor de proeftuin voor Triple P.

In het kader van de samenwerking tussen Kind en Gezin en de provincie Antwerpen, die in de implementatie in de proeftuin partners waren, werden in eerste instantie de regioverpleegkundigen van de stad Antwerpen opgeleid om met Triple P aan de slag te gaan. In de periode 2007-2008 kregen 425 medewerkers de kans om een Triple P-opleiding te volgen, zodat in 2008 het programma kon worden uitgebreid tot de hele dienstverlening van Kind en Gezin in de provincie Antwerpen. De opgeleide Triple P-medewerkers stonden voor een enorme uitdaging. Zij moesten 35.000 ouders bereiken met de boodschap van positief ouderschap. Sinds 1 januari 2008 is het Coördinatiecentrum Triple P van start gegaan aan de Universiteit Antwerpen, campus Wilrijk. Het Coördinatiecentrum biedt opleidingen aan voor begeleiders. Het aanbod voor ouders en grootouders in de provincie Antwerpen bestaat momenteel uit een Triple P-magazine, Triple P-lezingen, Triple P-info en -tips, Triple P-persoonlijk advies, dat bestaat uit langere gesprekken, Triple P-groepsgesprekken met andere ouders en Triple P-persoonlijke begeleiding. Ouders en grootouders kunnen daarvoor terecht in de centra van Kind en Gezin, in opvoedingswinkels en bij privétherapeuten.

In de beleidsbrief van 2008-2009 liet Steven Vanackere, toenmalig minister van Welzijn, weten dat het Triple P-programma geëvalueerd zou worden, vooraleer de beslissing zou worden genomen om het naar heel Vlaanderen uit te breiden. In oktober 2009 antwoordde u op mijn schriftelijke vraag over de resultaten en perspectieven van Triple P dat de evaluatie door Kind en Gezin, inclusief de beschrijving van het proces en het resultaat van de levels 1, 2 en 3, in het najaar van 2009 zou worden afgerond. Ondertussen werd een effect- en procesevaluatie van de level 3-methodiek gemaakt, met een vergelijking tussen de Triple P-methodiek en het spreekuur opvoedingsondersteuning dat door Kind en Gezin wordt georganiseerd. Er zijn ook, aan de hand van een licentiaatsverhandeling, een bevraging en een onderzoek geweest van de ervaringen van de verpleegkundigen betrokken bij het implementatieproces. Er was ook een onderzoek naar het proces van de implementatie tijdens het proefproject Triple P, eerst in zeven grootstedelijke regio's en daarna in de hele provincie Antwerpen.

Minister, de resultaten van de eerste twee onderzoeken zijn al een tijdje beschikbaar. Ik neem aan dat u intussen – we zijn nu al bijna halweg 2010 – ook beschikt over de uitslag van het derde onderdeel van de evaluatie.

Uit de resultaten van het eerste onderzoek blijkt dat Triple P slechts in beperkte mate effectiever is dan het traditionele spreekuur dat we zelf vanuit onze eigen knowhow hebben georganiseerd. Ik weet het niet zeker, maar ik kan het een beetje aan mijn water voelen dat het spreekuur veel goedkoper is dan het Triple P-programma. De vraag in deze tijden van besparing zal dan ook gaan over de kosten en de baten.

Wanneer wordt de volledige evaluatie van Triple P gecommuniceerd? Hoe zult u de eventuele bevindingen integreren in het beleid inzake opvoedingsondersteuning? Zoals ik al zei, is zowel de provincie Antwerpen als de Vlaamse Gemeenschap betrokken. In hoeverre

werd de doelstelling van de provincie Antwerpen bereikt: 425 non-profitmedewerkers en 35.000 ouders met een boodschap van positief ouderschap bereiken? Bent u van plan om Triple P, zoals door uw voorganger was voorzien, uit te breiden naar de andere Vlaamse provincies? En zo ja, zult u dan rekening houden met de resultaten van de evaluatie van Triple P?

We hebben hier te doen met een commercialisering van de zorg. Een bedrijf verkoopt een concept van opvoedingsondersteuning op basis van contracten. Bestaat er een gezamenlijk contract tussen Triple P enerzijds en de Vlaamse overheid, Kind en Gezin en de provincie Antwerpen anderzijds, of gaat het om twee of drie aparte contracten? Worden er in het contract met Triple P bepaalde resultaatsverbintenissen gestipuleerd? Staan er bepalingen in inzake het gebruik van het aangekochte product? In hoeverre zijn wij vrij daar zelf onze aanpassingen in te voeren en er een eigen touch aan te geven? Hebben wij het programma, door het aan te kopen, echt verworven? Of moeten wij nog steeds, telkens er iemand wordt geaccrediteerd, een vergoeding betalen?

De heer Tom Dehaene: We hebben het tijdens de vorige legislatuur vrij vaak over Triple P gehad. Minister, ik hoor van wie er mee werkt dat ze er tevreden mee zijn. We wisten op voorhand dat het geen goedkoop programma was. Ik ben benieuwd of de echo's die u opvangt van diegenen die werken met Triple P dezelfde zijn en even positief zijn als wat ik opvang uit de sector.

Minister Jo Vandeuren: Collega's, vooraleer in te gaan op de concrete vragen moet ik u er even op attent maken dat het project Triple P vanuit de provincie Antwerpen geen financiële middelen krijgt of heeft gekregen vanuit de Vlaamse overheid. Dit project valt derhalve buiten mijn bevoegdheid. Mijn antwoorden betreffen dus uitsluitend het project Triple P dat Kind en Gezin in zijn eigen dienstverlening heeft geïmplementeerd in de provincie Antwerpen.

Wel is er een samenwerking tussen Kind en Gezin en de provincie Antwerpen inzake het Triple P-programma. Kind en Gezin neemt deel aan de stuurgroep die de implementatie in de provincie Antwerpen opvolgt. Vanuit die stuurgroep werkt Kind en Gezin inhoudelijk ook mee aan het Triple P-magazine dat vanuit de provincie wordt verspreid. Via de gekende kanalen van consultatiebureaus en inloopteams wordt dit tijdschrift ook verspreid. De concrete implementatie vanuit Kind en Gezin zelf gebeurt echter onafhankelijk van de verdere veralgemeende implementatie door andere provinciebesturen.

Op dit moment heeft Kind en Gezin voor wat betreft de implementatie binnen Triple P de evaluatie afgerond. Triple P is een programma dat bestaat uit vijf levels, gaande van algemene tips voor een breed publiek (level 1), consultaties met betrekking tot opvoedingsondersteuning (level 2 en 3) tot specifieke en individuele opvoedingsondersteuning (level 4 en 5). Er is inderdaad in eerste instantie het onderzoek van de effect- en procesevaluatie van de level 3-methodiek binnen Triple P. Belangrijk is dat het dus enkel om level 3 ging, wat maar één niveau is binnen het hele programma.

Uit dit onderzoek blijkt dat zowel level 3 vanuit Triple P, als het spreekuur opvoedingsondersteuning, positieve resultaten bereiken. Als echter alle aspecten mee in overweging worden genomen, namelijk ook de grote verschillen tussen beide controlegroepen inzake ernst van problematiek en ook het feit dat het onderzoek gebeurd is in de beginfase van de implementatie toen de methodiek nog onvoldoende gekend was, spreekt professor Vanderfaeillie zich ter besluit ook positief uit over het Triple P-programma. Het biedt methodische en procesmatige kapstokken voor de regioteamleden, die dit absoluut nodig hebben bij de verdere uitbouw van opvoedingsondersteuning.

Ook het onderzoek naar de ervaringen van regioverpleegkundigen en naar het implementatieproces is afgerond. De algemene conclusie door regioverpleegkundigen is positief, maar het vraagt wel de nodige mogelijkheden inzake vorming en continue intervisie,

alsook de nodige inspanningen om het goed onder de knie te krijgen. Opvallende vaststelling is ook dat er veel meer maatschappelijk kwetsbare ouders worden bereikt. We kunnen algemeen stellen dat er niet alleen significant veel meer ouders worden bereikt dan voor de start van Triple P, maar ook dat de ondersteuning die geboden wordt, kwalitatiever is.

Kind en Gezin is nu de voorbereiding aan het doen voor een veralgemeende implementatie, waarbij het accent wel zal liggen op level 2. Wat het contract betreft, is er een contract tussen Triple P en Kind en Gezin. Daarin worden geen resultaatsverbintenissen of bepalingen inzake het gebruik van materiaal of aantal accrediteringen opgenomen. Zoals reeds eerder vermeld, is er geen contractuele band tussen de Vlaamse overheid of Kind en Gezin en de provincie Antwerpen.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Er is dus inzake Triple P geen contractuele band tussen de Vlaamse overheid en de provincie Antwerpen, maar wel tussen de Vlaamse overheid en Australië.

Minister Jo Vandeurzen: Kind en Gezin heeft een contract over Triple P voor zijn diensten.

Mevrouw Mieke Vogels: En de provincie Antwerpen ook voor haar diensten?

Minister Jo Vandeurzen: Ja. We kunnen veralgemenen voor de provincie Antwerpen dat de provincie de inspanningen doet.

Mevrouw Mieke Vogels: U zegt dat Kind en Gezin overgaat tot de implementatie van level 2 in heel Vlaanderen. Dat betekent dan toch dat Kind en Gezin het contract met Australië uitbreidt?

Minister Jo Vandeurzen: Ja.

Mevrouw Mieke Vogels: U bent er een beetje omheen gefietst, in deze tijden van budgettaire schaarste moeten we een kosten-batenanalyse durven te maken. Men zegt mij dat de kostprijs van het hele Triple P-contract een lopende rekening is. Telkens als de toepassing van Triple P wordt uitgebreid, betalen wij aan het Australische bureau. Telkens als er iemand geaccrediteerd wordt, moet men bijna een contract ondertekenen dat zegt dat men de techniek van Triple P niet zal verspreiden. Al wie met Triple P wil werken, moet passeren langs de accreditatie die de provincie Antwerpen gebeurt. Als we een van de vele draaiboeken van de Australische Triple P willen vertalen naar de Vlaamse situatie, of zelfs maar willen vertalen naar het Nederlands, levert dat een factuur op van de Australische firma.

Minister Jo Vandeurzen: Dat is niet mijn informatie. Ik heb begrepen dat men eenmalig een som betaalt en dat men nu mag uitbreiden. Dat is niet gekoppeld aan een accreditatie of prestatie.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik heb andere informatie.

Minister Jo Vandeurzen: Ik heb het nog eens opgevraagd. Kind en Gezin heeft een globaal budget gekregen om de overeenkomst met Triple P te financieren. Ze hebben de methodiek, het materiaal en de training. Die kunnen worden ingezet voor de uitvoering. Dat vergt geen extra financiering. Als parlementsleden zulke vragen stellen, hebben ze informatie gekregen. Dan moet ik wantrouwig zijn.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik zal de provincie Antwerpen misschien ook nog moeten ondervragen om het plaatje volledig te krijgen.

U zegt dat uit de evaluatie blijkt dat meer maatschappelijk kwetsbare ouders worden bereikt. Sta me toe om dat in vraag te stellen op basis van twee zaken. Het Triple P-magazine is mijns inziens niet gemaakt op maat van kansarme en maatschappelijk kwetsbare ouders. Het is een flashy magazine, vrij betuttelend en overenthousiast. Het komt over als: "Wow, wij zijn allemaal Triple P en nu komt het allemaal goed!" Er zijn zelfs speldjes van Triple P. Sekte is

een groot woord, maar het lijkt fel op die hrm-aanpak van vroeger. Ik herinner me nog die slogan “stad in beweging, wij allemaal in beweging”. Dat appelleert absoluut niet aan maatschappelijk kwetsbare groepen.

Ik heb onlangs een gesprek gehad met mensen van De Keeting, een vereniging waar armen het woord nemen. Zij hadden mensen ingeschreven voor de Triple P-opleiding in het Mechelse. Die mensen hebben afgehaakt, ze begrepen de taal of methodiek niet. De meerderheid zijn ouders uit de middenklasse, kansarmen hadden het gevoel dat ze werden buitengekeken. Er werd niet naar hen geluisterd. Ik heb daar mijn vragen bij.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik sluit me aan bij de repliek van mevrouw Vogels en haar kritische bedenkingen. Ze heeft minstens gelijk met de opmerking dat men in tijden van budgettaire krapte nauwgezet moet omgaan met de financiële middelen. Ik heb begrepen dat Triple P niet rechtstreeks wordt gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap. Ik herinner me dat daar projectsubsidies voor geweest zijn. Nu is dat overgeheveld naar Kind en Gezin en de provincie Antwerpen. U mag het mij niet kwalijk nemen, minister, ik wil toch opmerken dat de middelen van Kind en Gezin uw middelen zijn. Dat is geld van de Vlaamse Gemeenschap. De middelen voor Kind en Gezin zijn beperkt. Het is dan ook heel belangrijk om aan Kind en Gezin de opdracht te geven om eens goed na te denken over de uitbreiding naar andere provincies. Is dat echt nodig? Kunnen die middelen niet voor andere doeleinden worden gebruikt? Ik heb het magazine van Triple P ook al bekeken, en mij afgevraagd of de middelen daarvoor dienen. De inhoudelijke kant is ver te zoeken, het is een flashy blad. Het is niet geschikt voor de oorspronkelijke doelgroepen.

Minister Jo Vandeurzen: Ik ga dat allemaal nog eens laten opvragen. Ik heb die brochure voor de ouders eerlijk gezegd nooit gezien. Ik zal die informatie nog eens checken. Het verhaal gaat al een tijd. Het is wel juist dat de provincie Antwerpen een bijzonder initiatief heeft genomen. Het is niet alleen Kind en Gezin. In andere provincies is dat niet het geval. *(Opmerkingen)*

Level 2 zou blijkbaar worden uitgebreid.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vrijstelling van investerings-subsidies aan de Kortrijkse ziekenhuizen

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Op vrijdag 7 mei nam de Vlaamse Regering een toch wel merkwaardige beslissing in het dossier van de fusies van de Kortrijkse ziekenhuizen en de bestemming van hun infrastructuur. Het dossier is omvangrijk en gaat terug tot in de jaren 80. Het dient dan ook enigszins uitvoerig geschetst te worden.

Tussen 1980 en 1996 werd een kleine 3 miljoen euro aan investeringssubsidies toegekend aan de vzw Sint-Niklaaskliniek, die in 1998 fuseerde met twee andere Kortrijkse ziekenhuizen tot vzw Christelijk Algemeen Ziekenhuis Kortrijk (CAZK). In 2000 fuseerde dat ziekenhuis op zijn beurt met het OCMW-ziekenhuis van Kortrijk tot de vzw Onze-Lieve-Vrouw Van Groeninge, later herbenoemd tot de vzw Algemeen Ziekenhuis Groeninge (AZ Groeninge). Alle rechten en plichten verbonden aan de ziekenhuisexploitatie in hoofde van campus Sint-Niklaas, de vroegere Sint-Niklaaskliniek, werden hierdoor overgedragen aan het AZ Groeninge.

In functie daarvan werd een groot fusieziekenhuis gebouwd door het AZ Groeninge. De andere ziekenhuizen lagen in de binnenstad en krijgen op termijn een nieuwe bestemming. Zo worden de gebouwen van de campus Sint-Niklaas op de site Houtmarkt overgedragen aan de vzw Sint-Vincentius, een ouderenzorgvoorziening uit Kortrijk. Die wil een nieuw woon- en zorgcentrum oprichten op deze site, gekoppeld aan een grootschalig stadskernvernieuwingproject in het centrum.

Op 1 februari 2010 verleende de minister toestemming aan het AZ Groeninge om de gebouwen van de site Houtmarkt over te dragen aan Sint-Vincentius. In de akte tot schenking van de gebouwen staat dat effectieve ingenottreding door Sint-Vincentius eind augustus 2010 zal plaatsvinden. Vanaf september 2010 zal een zorgstrategisch plan en nadien een financieel-technisch plan worden opgemaakt en ingediend door Sint-Vincentius, met als doel een woonzorgcentrum op te richten met VIPA-subsidies (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden).

In dit dossier zijn een aantal bepalingen van de VIPA-regelgeving van toepassing. De regelgeving voorziet namelijk in een terugbetaling van het niet-afgeschreven gedeelte van de investeringssubsidies die men destijds heeft ontvangen, indien voor het verstrijken van de boekhoudkundige afschrijvingsperiode sprake is van een niet-geoorloofde bestemmingswijziging van de infrastructuur. Concreet betekent dit dat de bestemming van de door VIPA gesubsidieerde gebouwen dezelfde moet blijven en dit tot het einde van de boekhoudkundige afschrijvingsduur van deze gebouwen, zijnde 31 december 2014.

Het niet benutten of het afbreken van een gesubsidieerd gebouw is een niet-geoorloofde bestemmingswijziging en zou tot gevolg hebben dat een aantal subsidies moeten worden teruggestort. De overnemer van deze gebouwen, de vzw Sint-Vincentius, heeft echter meegedeeld dat de eigendomsoverdracht enkel zal plaatsvinden indien zij de garantie krijgt dat de investeringssubsidies niet moeten worden terugbetaald.

De VIPA-regelgeving bepaalt bovendien dat er in een periode van 20 jaar na de ingebruikname van een door het fonds of zijn rechtsvoorganger gesubsidieerde investering van nieuwbouw, uitbreiding, aankoop met verbouwing of van verbouwing, geen principieel akkoord kan worden verkregen voor hetzelfde deel van de geplande infrastructuur. Enkel wanneer de verbouwing noodzakelijk is geworden wegens gewijzigde regelgeving of gewijzigde of opgelegde veiligheidsvoorschriften, kan binnen die periode een principieel akkoord worden verkregen. Dus zelfs al worden de investeringssubsidies niet teruggestort, dan nog kan er volgens artikel 49 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 september 2006 tot regeling van de alternatieve investeringssubsidies verstrekt door VIPA, geen sprake zijn van subsidies voor een geplande infrastructuur die een vernieuwing, uitbreiding, verbouwing of vervanging omvat van infrastructuur die destijds al investeringssubsidies heeft ontvangen.

De Vlaamse Regering heeft op 7 mei een tweeledige beslissing genomen. Ten eerste besliste ze de investeringssubsidies ter waarde van 2.997.131,88 euro niet terug te vorderen op voorwaarde dat de vzw Sint-Vincentius een infrastructuur ontwikkelt in het kader van persoonsgebonden aangelegenheden en die infrastructuur uiterlijk tegen 1 januari 2018 in gebruik neemt.

Ten tweede besliste ze om deze vzw investeringssubsidies te verlenen bij de nieuwbouw van een woon- en zorgcentrum, hoewel dat zonder afwijking niet kan voor vernieuwbouw op en in de plaats van minder dan 20 jaar geleden door VIPA gesubsidieerde infrastructuur. Met andere woorden, Sint-Vincentius moet geen subsidies terugstorten bij afbraak van de bestaande infrastructuur en kan perfect in aanmerking komen voor nieuwe alternatieve investeringssubsidies van VIPA voor de bouw van nieuwe infrastructuur.

De Vlaamse Regering neemt deze beslissingen op basis van het finaal oogpunt van het project van vzw Sint-Vincentius en dus uit opportuniteitsoverwegingen. Het is echter

belangrijk om te wijzen op het feit dat die beslissing van 7 mei ingaat tegen het negatief advies van de Inspectie van Financiën die meent dat er geen reglementaire basis is voor de voorgestelde afwijkingen. Voor de terugvordering stelde zij zelfs een alternatief voor, met name een terugvordering pro rata op basis van artikel 52 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 september 2006. Zij voegt er echter onmiddellijk aan toe dat zij betwijfelt of Sint-Vincentius dan nog geïnteresseerd zal zijn in een overname van de site. Ten slotte wijst zij op het gevaar van een precedent voor andere fusieoperaties.

Vlaams minister van Financiën en Begroting Muylers heeft op 5 mei 2010 in een schrijven dan ook laten weten hiervoor geen begrotingsakkoord te kunnen geven. Ik besef ook ten volle dat dit dossier in Kortrijk met andere dossiers verweven is die samen belangrijk en positief zijn voor de stedelijke vernieuwing daar. Dat neemt echter niet weg dat de principiële vragen over het afwijken van de VIPA-regelgeving pertinent zijn, zeker gelet op het feit dat deze beslissing van de Vlaamse Regering een negatief advies kreeg van de Inspectie van Financiën en dat zij een hoge precedentswaarde heeft.

Minister, acht u het verdedigbaar om afwijkingen toe te staan op de regelgeving ten bate van één project en initiatiefnemer, waarbij een precedent wordt geschapen voor andere initiatiefnemers die zich nu zullen beroepen op deze beslissing om ook voor hun projecten uitzonderingen op de regelgeving toe te laten?

Kunt u die beslissing verantwoorden met het oog op behoorlijk bestuur, gelet ook op het feit dat de Vlaamse overheid hierdoor financiële middelen misloopt in tijden van budgettaire moeilijkheden?

De twee uitzonderingen worden verklaard vanuit de grote nood aan rustoordbedden. Voor West-Vlaanderen is er een veel minder groot probleem dan voor de andere provincies. In het VIPA-jaarverslag 2009 staat letterlijk dat “West-Vlaanderen de provincie met de hoogste bouwactiviteit blijft. Met de bouw en verbouwing van meer dan 900 woongelegenheden met VIPA-investeringsubsidies vertegenwoordigt West-Vlaanderen immers ongeveer 30 percent van de totale capaciteit die in 2009 met VIPA-investeringsubsidies is gerealiseerd.”

Bijna een derde van het aantal dossiers en budget voor VIPA-subsidies in de ouderenzorg ging vorig jaar naar West-Vlaanderen, tegenover slechts 9 percent naar Vlaams-Brabant en 18 percent naar Limburg. Ook de invulling van de programmatiecijfers in West-Vlaanderen ligt boven het Vlaamse gemiddelde.

Deze beslissing is dus eigenlijk een toekenning van een erkenning aan een woonzorgcentrum in een provincie die minder noden heeft dan een aantal andere provincies zoals Vlaams-Brabant en Limburg. De vraag is dan ook in welke mate deze beslissing de kansen op subsidies benadeelt voor de woonzorgcentra in andere provincies waar de noden veel groter zijn dan in West-Vlaanderen.

Betekent deze uitspraak dat vanaf nu alle fusieoperaties van ziekenhuizen zullen worden gevolgd door een vrijstelling van terugvordering van subsidies?

U kondigt aan dat er een regeling zal worden uitgewerkt voor fusiesituaties. In welke richting gaat die regeling?

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, het AZ Groeninge is zowat het monster van Loch Ness dat telkens weer opduikt. Ons moeder zegt altijd dat West-Vlamingen koppig zijn. Ik zal ze nog gelijk moeten geven. De aanhouder wint.

U mag zich niet blindstaren op het AZ Groeninge en op dat monster van Loch Ness, want ik denk dat er bij de niet-West-Vlamingen nog andere koppigaards zijn. Ik herinner mij uit mijn vorig verleden een gelijkaardig verhaal van een burgemeester van Leuven, een zekere mijnheer Tobback, die heel graag een stadsvernieuwingsproject zou realiseren waar het Sint-Pietersziekenhuis staat, destijds gebouwd met VIPA-middelen, op een moment – zolang is

het geleden – dat men nog dacht dat de Franstaligen in Leuven zouden blijven. Toen zij naar Louvain-la-Neuve vertrokken, ontstond er een overcapaciteit midden in Leuven. Dat ziekenhuis is nooit gebruikt. Mijnheer Tobback probeert nu al 15 jaar – en terecht – die stadskanker weg te krijgen. Hij heeft destijds alle deuren platgelopen om ervoor te zorgen dat hij die VIPA-subsidies niet zou moeten terugbetalen. Het was immers niet zijn schuld dat het gebouw nooit in gebruik is genomen. En hij motiveerde zijn vraag door te stellen dat dit paste in het stadsontwikkelingsproject. Als ik mijnheer Tobback zou zijn, zou ik dat afbreken en ik zou op die plaats een woonzorgcentrum bouwen, met wat winkels, en ik zou, minister, bij u argumenteren dat u dit hebt toegestaan in Kortrijk. Dus moet u dat in Leuven ook toestaan. Mijnheer Tobback heeft in zijn goed gedocumenteerd dossier het verslag van het Rekenhof en het verslag van minister van Begroting Muylers.

Ik heb weet van het dossier in Leuven, maar misschien zijn er nog andere monsters van Loch Ness. Ik vind dit een zeer gevaarlijk precedent. Ik weet dat dit zeer onverstandig is, en dat de Kortrijkzananen ‘knoeseljitters’ zijn.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Mevrouw Vogels, het is toch iets anders dan u het in uw geheugen schijnt te hebben.

Mevrouw Van der Borgh, ik wist niet dat de spanningen tussen de generaties binnen Open Vld al van dien aard waren. Het is een vraag van onder meer de stad Kortrijk, waar de lijsttrekker bij de federale verkiezingen er zeer sterk op heeft aangedrongen dat de overheid hier zou optreden. Het is niet de eerste keer dat een beslissing van dien aard is genomen.

Dit dossier heeft een beslissing gevraagd van de hele Vlaamse Regering om af te wijken van de vigerende VIPA-wetgeving. Mevrouw Vogels, in de vorige legislatuur is er een dading afgesloten voor het Sint-Pietersziekenhuis in Leuven. Toen was Open Vld ook in de regering. Er is hierover in de vorige legislatuur een akkoord gemaakt. Mijnheer Tobback zal hiervoor niet afkomen, want dat is al geregeld.

Het is belangrijk dat de regering de consequenties van haar beleid of van dat van haar voorgangers ook draagt. In dit concrete dossier is altijd aangestuurd op een fusie van de vier Kortrijkse ziekenhuizen en op een samenbrengen van de vier campussen op één nieuwe campus. Ik sta nog altijd achter deze keuze die voorgangers, zelfs van een andere partij, hebben genomen. Immers, dankzij deze schaalvergroting kan efficiënter gewerkt worden en worden de middelen effectiever besteed. Nu dit project in uitvoering is en de eerste campus, het voormalige Sint-Niklaasziekenhuis, kan worden gesloten, dient zich een probleem aan. De vraag die rijst, is of het verantwoord is om een gebouw dat kan worden verlaten nog enkele jaren verplicht te doen gebruiken voor een ziekenhuisactiviteit, wat automatisch een meerkost betekent. Ik vind dit niet wijs en bracht dus dit dossier naar de Vlaamse Regering zodat het gebouw kan worden verlaten en afgebroken om plaats te maken voor iets nieuws. Leegstand en afbraak zijn bestemmingswijzigingen en vergen dus, net zoals in Leuven, een afwijking en dus een beslissing van de Vlaamse Regering.

Een tweede element is de nieuwe bestemming van de site. De stad Kortrijk heeft een stadskernvernieuwingsproject lopen, waarin deze ruimte geschikt is voor de huisvesting van een nieuw te bouwen woonzorgcentrum. Met welke initiatiefnemer de stad Kortrijk of het AZ Groeninge hierover afspraken maakt, is uiteraard geen beslissing van de Vlaamse Regering. West-Vlaanderen is tijdens de voorbije jaren inderdaad actief geweest. Met haar beslissing wil de Vlaamse Regering aangeven dat op de site Houtmarkt te Kortrijk tijdig een infrastructuur moet worden ontwikkeld binnen de sector van de persoonsgebonden aangelegenheden. Daarbij wordt de mogelijkheid tot subsidiëring van die infrastructuur niet a priori uitgesloten. Deze beslissing betekent geen voorafname op wat dan ook. Sint-Vincentius voor Ouderenzorg vzw zal immers, net zoals alle andere initiatiefnemers, de gangbare

procedure met zorgstrategisch plan en technisch-financieel plan dienen te volgen en de nodige goedkeuringen dienen te verkrijgen. Zoals u weet, zal dit nog enige tijd vergen.

Net omdat de problematiek van de investeringssubsidies met betrekking tot de fusieziekenhuizen ruimer gaat dan voorliggende casus werd door de Vlaamse Regering aan VIPA de opdracht gegeven een voorstel tot globale regeling uit te werken. In dit voorstel zal minstens rekening gehouden worden met volgende elementen: de functionaliteit van het voorliggende dossier, gekoppeld aan de verhouding van de kostprijs van de verbouwing versus de kostprijs van de nieuwbouw, de inbedding in een ruimer project zoals stadskernvernieuwing en de voorwaarde om de realisatie van het nieuwe project te verzekeren binnen een redelijke termijn.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Minister, naar mijn aanvoelen zou het logisch zijn dat u, vooraleer u een dergelijk precedent scheidt, eerst een wijziging zou voorstellen van het VIPA-decreet. Zo zou u klaarheid kunnen scheppen, om dan nadien de mogelijkheid te bieden om op basis van het decreet en de aanpassing die situaties voor te leggen. Nu doet u het omgekeerde. Dat vind ik niet verstandig.

Naar mijn aanvoelen fietst u vrij gemakkelijk rond het feit dat de Inspectie van Financiën een negatief advies heeft gegeven, waardoor minister van Begroting Muyters geen begrotingsakkoord kon verlenen. U geeft in uw antwoord geen enkele reden of goed argument waarom u die beide zaken zomaar naast u neerlegt. Ik vind dat men daar in tijden van financiële krapte vrij gemakkelijk mee omgaat. Men weet daarenboven dat de nood in de provincie West-Vlaanderen op dat vlak zeker niet prioritair is. Als men die stadskanker wil wegwerken, zoals in Leuven, zijn er volgens mij andere mogelijkheden. Men moet de stadskankers niet wegwerken met middelen van Welzijn. Daarvoor zijn er middelen van het Stedenfonds of van stadsvernieuwingscontracten. De middelen van Welzijn moeten naar andere prioriteiten gaan. Ik vind het spijtig dat u geen verklaring geeft voor deze keuze, in weerwil van het negatief advies van de Inspectie van Financiën en van het feit dat minister Muyters geen begrotingsakkoord geeft. Ik weet dat u het kunt doen, maar ik betreur dat u geen degelijke reden geeft.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Het fusiedossier voor het AZ Groeninge was destijds goedgekeurd door mijn voorganger, mevrouw Demeester. Ik heb het tegengehouden omdat het een enorme investering was die het hele budget zou opsorpen. Er waren toen studies die heel duidelijk aantoonde dat groter niet altijd gelijkstond met efficiënter en met meer kwaliteit. Er is een bovengrens voor de grootte van ziekenhuizen. Er is een 'break even point' waarop je kwalitatief en efficiënt kunt werken, maar als je daarboven gaat, zeker in een niet zo dichtbevolkte regio als Kortrijk, ben je minder efficiënt en duurder bezig. Ik wil de algemene cijfers niet verbinden met een concreet ziekenhuis, maar in het algemeen heeft het beleid van fusies van ziekenhuizen er niet toe geleid dat die ziekenhuizen minder geld kosten. Integendeel, onlangs hebben de specialisten toegegeven dat zij in grote ziekenhuizen extra onderzoeken laten doen om de ziekenhuizen te financieren. Ik heb de indruk dat men daarover niet meer nadenkt en dat men gewoon terugkeert tot de orde van de dag: "Het is groter, dus zal het wel efficiënter zijn."

Verder, u geeft het eigenlijk zelf toe, is het VIPA onderdeel van een enorme lobbying van de meerderheidspartijen. U zegt zelf dat uw lijsttrekker nog mee gelobbyd heeft. Ik weet dat er indertijd vanuit Leuven gelobbyd werd. Dat is toen niet gelukt, maar in de vorige legislatuur blijktbaar wel omdat de socialisten mee in de regering zaten. Ik vind dat ongezond.

Ik sluit me aan bij mevrouw Van der Borgh: de middelen van Welzijn moeten niet worden gebruikt om sommige steden op te poetsen en stadskankers weg te werken. De middelen van

Welzijn zijn schaars en zouden beter naar pure welzijnsprojecten gaan en niet naar stadsprojecten van bevriende burgemeesters.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Het stoort me niet, mevrouw Vogels, dat West-Vlamingen en socialisten in uw ogen koppigaards zijn.

Deze discussie is interessant, maar eigenlijk gaat het over een opportuniteitsvraag. U argumenteert dat grote ziekenhuizen extra onderzoeken zouden doen. Dat is een andere discussie. U zegt dat er geen begrotingsakkoord is, mevrouw Van der Borgh, maar dat klopt niet. Als de inspectie geen positief advies geeft, kan de minister wel een begrotingsakkoord geven. *(Opmerkingen van mevrouw Vera Van der Borgh)*

Dat is iets anders. U zei: als de inspectie negatief advies geeft, kan de begrotingsminister ... Hij kan dat wel!

Mevrouw Vera Van der Borgh: Ik heb gezegd: er is een negatief advies van de Inspectie van Financiën, daarenboven heeft de begrotingsminister geen begrotingsakkoord gegeven. Dat zijn twee aparte elementen.

De heer John Crombez: Dan heb ik u verkeerd begrepen.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer Crombez, de grond van de zaak gaat daar niet over, maar wel over de bestemming van de overheidsmiddelen.

De heer John Crombez: Daar wil ik toe komen. Het gaat om een opportuniteitsvraag. Al die andere argumenten doen niet ter zake. De opportuniteitsvraag is een interessante discussie. *(Opmerkingen van mevrouw Vera Van der Borgh)*

Mevrouw Van der Borgh, dat is totale nonsens. Wat heeft dat daar nu mee te maken? *(Opmerkingen)*

De voorbeelden die u aanhaalt, over de verschillende regeringen en dossiers heen, tonen aan dat het niet alleen afhangt van wie waar wanneer zit. Dat is altijd een moeilijke discussie. Men kan een beslissing een goede of slechte opportuniteit vinden. Ik vind het vreemd dat men dan moet kiezen voor de lange weg. Ik vind het vreemd dat Open Vld zegt: u mag dat niet doen want u moet eerst nog aan de rechtsgrond werken, terwijl de vraag massaal is om bij een beslissing sneller te werk te gaan. De discussie over de opportuniteitsvraag is bijzonder interessant, de rest is bijkomstig.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Zoals de heer Crombez zegt, is de vraag naar de opportuniteit van de fusies belangrijk. De realiteit is dat de operatie is ingezet. De vraag is nu hoe dat proces moet worden voortgezet. Dan is er een opportuniteitsvraag. Dat is evident. Het is vrij duidelijk dat het geen zin heeft om een afdeling nog jaren te laten draaien terwijl dat bijzonder inefficiënt is. Als we tegelijk weten dat er een activiteit in de ouderenzorg mogelijk is vanuit de social profit, dan is dat een keuze die we moeten maken. Het zal niet de laatste keer zijn dat we ons in deze situatie bevinden. We zitten namelijk in een fusiegolf. Ik ben dat niet aan het promoten, dat zit al in een vergevorderde fase. Er is afgesproken dat er een algemene generieke regeling komt. Die zal door het VIPA aan de regering worden voorgelegd. Het is een regeringsbeslissing.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borgh tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de invoering van oogscreenings door Kind en Gezin

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Voorzitter, minister, begin deze maand hebben u en uw collega bevoegd voor Innovatie, minister Lieten, meegedeeld dat Kind en Gezin zal starten met oogscreenings voor kleine kindjes tijdens hun eerste twee levensjaren. De bedoeling is om al in een vroeg stadium mogelijke problemen met de ogen te kunnen detecteren, zoals bijvoorbeeld een lui oog. Op die manier kan men preventief ingrijpen, want de kans op genezing is immers veel kleiner op latere leeftijd en de behandeling is veel moeilijker als het lui oog zich al ontwikkeld heeft. 5 à 6 procent van de kinderen maakt kans om een lui oog te ontwikkelen. Door vroege tests en screenings zou het aantal kinderen met een lui oog kunnen dalen met de helft tot zelfs twee derde.

Ik kan dit initiatief dan ook alleen maar toejuichen, mocht het niet zijn dat ik in De Standaard en Het Belang van Limburg las dat u plant om de eerste 48 van deze zeer geïnnoveerde en dure toestellen enkel toe te wijzen aan de Limburgse consultatiecentra van Kind en Gezin en dit vanaf begin volgend jaar – hier zijn we weer met ons lobbywerk.

Ik las verder dat het de bedoeling is om pas tegen 2013 in alle consultatiecentra van Kind en Gezin in Vlaanderen deze oogscreeningstoestellen te gebruiken. Ik kon dat niet geloven en raadpleegde de websites van Kind en Gezin, van de bevoegde departementen en agentschappen en van u persoonlijk. Ik kon geen enkele officiële bevestiging vinden.

Desalniettemin lijkt het me vrij onwaarschijnlijk dat deze informatie in de kranten volledig uit de lucht gegrepen zou zijn. Ik begrijp dat het hemd nader is dan de rok. Het toeval wil dat u beiden Limburgers bent, maar ik denk dat een kind uit een andere provincie even veel waard is als een Limburgs kind. Ze hebben allebei evenveel recht op een dergelijke screening. Het lijkt me dan ook veel evidenter om van in den beginne een geleidelijke ingebruikname van deze toestellen te doen, gespreid over alle Vlaamse provincies.

Minister, klopt het dat u in eerste instantie enkel aan de Limburgse consultatiecentra van Kind en Gezin een 48-tal van de oogscreeningstoestellen zult toekennen? Zal pas tegen 2013 een volledige spreiding gebeuren over alle Vlaamse provincies? Zo ja, waarom plant u geen geleidelijke en gelijkmatige spreiding over alle provincies?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: De keuze voor de provincie Limburg werd in mei 2010 voorgedragen door Kind en Gezin op voorstel van de Projectgroep Implementatie oogscreening, die volgende argumenten in acht genomen heeft. De keuze om te starten met de implementatie in een volledige provincie en niet in een beperkt, verspreid aantal regio's heeft voordelen op het vlak van communicatie naar de bevolking. Het is gemakkelijker en eenduidiger uit te leggen dat een project loopt in een afgebakende provincie. In het andere geval stellen ouders vragen waarom een onderzoek wel in het consultatiebureau van een naburige regio gebeurt en niet in het consultatiebureau van hun keuze. Men riskeert dat ouders omwille van het onderzoek gaan shoppen.

Een dergelijk project kan niet zonder coördinatie en opvolging. Dergelijke coördinatie is veel efficiënter te organiseren in één provincie. Als er verplaatsing nodig is, gaat dat gemakkelijker binnen een beperkte regio.

Medewerking van oogartsen en hun gepaste reactie op een verwijzing is cruciaal bij een dergelijk project. Het is zeer arbeidsintensief om alle oogartsen in Vlaanderen te laten kennismaken met het project. Bij verspreide implementatie kan men niet anders dan alle oogartsen erbij betrekken omdat de keuze van de ouders voor een oogarts vrij is. In Limburg was dit werk grotendeels gedaan.

De keuze is bovendien gefundeerd omdat heel dit project in februari 2008 startte in de regio Hasselt. Bijna alle oogartsen van de provincie zijn reeds betrokken bij de oogscreening. De wetenschappelijke adviseur-hoofdarts van Kind en Gezin heeft zowel in 2007 als in 2010 met de oogartsen vergaderd. Er zijn met betrekking tot amblyopie al doorverwijzingen geweest naar bijna alle oogartsen in Limburg. Dit maakt implementatie eenvoudiger en geeft een grotere kans op slagen. De keuze van de Projectgroep Implementatie oogscreening voor de provincie Limburg lag, op basis van alle argumenten, voor de hand.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Minister, ik kan dit niet aanvaarden als een reden of een verklaring. Ik begrijp u deze keer helemaal niet. Er zijn vijf provincies en 48 toestellen. Die kunnen dus perfect over alle provincies verdeeld worden. U hebt gezegd dat dit moet gebeuren in het kader van efficiëntie.

Minister Jo Vandeurzen: Ook alle oogartsen moeten daarbij betrokken worden. De ouders zijn immers vrij om een arts te kiezen. Er moet een eenduidige communicatie worden gevoerd. Ik zie het probleem niet. Het spreekt voor zich dat alle provincies zullen worden uitgerust. Die uitrol wordt gepland per provincie en start in de provincie waar het pilootproject is opgestart en waar men al contacten heeft met de artsen. Het project is gestart in 2007.

Mevrouw Vera Van der Borght: De toestellen worden in heel Limburg geleverd vanaf 2011. Dat betekent dat ouders met kinderen in andere provincies nog 2 jaar moeten wachten of zich naar Limburg moeten verplaatsen. Wie die test wil laten doen, is dus verplicht om naar een consultatiecentrum in Limburg te gaan. Een kind dat in 2011 wordt geboren, kan pas in 2013 worden onderzocht, met het risico dat het dan al te laat is. Dat kunt u toch niet maken. Dat begrijp ik echt niet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■